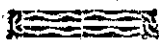

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBÖL Szeredán 4. Novemberben 1789.

Ollyan a' Haldl, mind az ujj katoná és a' Novitius Deák; szüntelen excedál!

A z Anhalt Götheni Uralkadó Hertzeg; F. Tsá-
szári Királyi Feldmarsallájdinánt; ki tsak a'
minap eskütt vala a' 2 fejü Sasos Zászlók alá 2 Ka-
pitány fiaival edgyütt, Okt. 17-dikén Zemlinben e-
rőszakot szenvedé a' Haláltól; és 19-dikben rangjá-
hoz illő pompával el-temetteték. — A' N. Enyedi
Réf. Collégjom Professoza Galambos Ur-is bé-megy
2 napokban boros-pintzéjébe, hól ezen éles kör-
mű élet után lefelkedő ragadazó Sasz a' Haldl a'
2 hordók közül elé-ugorván; Galambos Urát ár-

va Galam párjától, minden Consistorium hire nélkül el-választá. (Lásd a' N. Enyedi Tudósítást hátrább.)

Arva Galamb! *Galambos* Ur' volt Élete-párja!

Mit keseregsz? bánat' özön gönyveidnek árja,

Szelid Galamb szivetskédnek erejét mért járja?

Halál előll az ajtaját nints a' ki bé-zárja!

Ennek sohólt nints ki-szabva bizonyos órája

Ő a' minden *Despotáknak* rabló *Despotája*,

Koronája 's briliántal tsillagzó ruhája

Ollyon *Báznak*, mint az *Istók* rangyallott gubája.

Ő bé-megyén az életnek virágos kertébe,

A' szépen nyílt virágokat szaggatja szélébe,

A' Királyok' 's a' Tsászárok' üstöke kezébe

Azt tselekszi, a' a' mit akar, ki áll elejébe?

Dárius? — nem; mert a' kintsnek itt nints *Usorája*

Xerxes? ő sem; nem használ itt számos katonája

Leg-közelebb az *Anhalti* Hertzegnek példája

Bizonyítja, hogy tsak egy márs a' Halál' notája.

Hazánkbéli Tudósítások. — „A' mint a' minden-felől bé-jött Tudósításokból értjük, a' múlt hónapnak utólján, az egész Magyar Hazában, minden N. Vármegyékben meg-estenek a' közönséges Gyülések. s. s.

Győr, 26. Okt. — „Györöt, a' múlt Vasárnap, u. m. 25-dikben, *Belgrád* Várának szerentsés vizsgál-vételéért, az Öreg-Templomban *Te Deum Laudamus* énekeltek illy módon: az ide való T. T. Pülpök *M. Fongler Josef* Ur el-éneklé a' *Te Deum Laudamus* és az öreg *Misé*t; az alatt el-kezdvén a' lövöldözést, 12 óráig szüntelen lövöldöztenek; annak

annakutánna a' Püspök Ur minden renden lévő U-
rakot meg-vendégle. — Magyar Prédikáció-is vala,
mellyet a' Magyar Nemzetnek Káplánnya T. *Kutsi*
Ignátz Ur igen hathatos igékkel tartá, az Evan-
géliumból (*Máté* 18 v. 28.) vévén-fel ezeket az Igé-
ket: *redde quod debes! add viszsa a' mi a' miénk!*
Bé-fejezté pedig beszédjét *Istenhez* és *Laudonhoz*
tartazó háláadásunkal az alkalmatossághoz szabatt
igen hathatos gyönyörű Igékkel; mellyek meg-ér-
demlenék, hogy ide iktassuk, ha Levelünkre nézve
hosszasok nem volnának.

Buda 20. Okt. — „Buda és Pesth öfzve-álván
3000 akó leg-jóbb Budai bort küldettenek a' héten
a' Belgrádot meg-vett katonaságnak, a' Szegányek'
számára *Collectát* tsináltak, és a' győzedelmi-
pompa napján minden koldusnak 16 krt. öfztogot-
ván, ezek azon sohajtoztanak, hogy bár tsak min-
den nap egy egy *Belgrád Várát* vehetnének meg s. t.

A' H. *Koburg* és *Laudon* Győzedelmének nagyobb
pompát egész Hazánkban egy város sem tett, mint
Pesth; itt azon a' Vasárnap 4 Kompánia Palgár ál-
lott ki tüzelni parádében, ágyuztak s. t. Délután
egy egész ökör sütteték meg nyárson, és a' népnek
ki-öfztagatták: a' leg alább váló koldus-is Tokai
bort ivék; Estvére kelve pedig az egész belső és
külső Város meg vala világositva, és a' Város-há-
za előtt, hól a' *Torony* mesterségesen vala meg vi-
lágositva, 50 akó bort furának ki a' szabad fol-
lyásra s. t.

Székes-Fejérvár. 19. Okt. — „A' Székes-fejér
vári Törvény-szék Praefesének *Hiemer Mihály* Ur-
nak H. *Koburg* nagy győzedelme, és Belgrád Vára
meg-vételének alkalmatossággal tett munkáit egy
Jóakarónk kezünkhöz szolgáltatván, ezen Tudós
Urnak, kinek Magyarúl, Deákúl és Németül sok
munkái fognak bóltá-után az élők kezében marad-
ni, következendők jegyzési:

IMMORTALE IN MONUMENTUM

*Isgnis parvo cum exercitu per Coburgum contra
Vezirium reportatae Victoriae.*

sVb Iosepho II gLorlose regnante PrInCipe CobVr-
go CLaro, et InsignI DVCe beLLante, tVrCICVs
Ipso sVb VezIrlo resistens Ingens eXerCItVs In
VaLaChIa fortlter proFLigatVs, et pene Interne-
ClonI, protrItVs est.

Jo! jam laeta canamus: Te!

VIVat IosephVs IMperator reX ApostoLICVs!
VIVat InVICtæ VIRTutIs beLLICæ prInCeps Co-
bVrgVs! VIVant fortlter prœLIantes

Heroes!

BCU Cluj / Central University LibrDy. D. D.

DEO ter optimo Soli in gloriam
Triumphanti Cæsari in fidelitatem
Victori Duci in Gratitude
Turcæ perennem in Ignominiam.

M. H.

*In memoriam revindicati Belgrádi, Servicæ
Metropolis.*

ARX et beLgraDa est ILLVstrI parta trophæo!

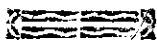
Herol LAVDon qVID sVperesse VaLet?

R. Orsova, Nizza, Vidin, Constantinopolis ipsa.

Post hæc, jam felso prospera Pax Populo.

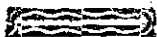
Debretzen 27-dik Okt. — „ A' mi Superintendensünk Theol. Professor T. T. Szathmári Ur helyet a' napokban Professort Cándidálának. Hármok

a'

a' *Candidátusok* u. m. T. *Tormási, Benedek, és Pé-
tzeli* Urak; de még nem tudatik, ki lesz en a' 3
közzül a' *Professzor*. Hát ez a' közönséges hafzan-
ra emésztdött gyertya tsak a' *Superintendenfi* 150
n. forint esztendei fizetéssel marad? Koránt sem!
ez egy *Déáknak*-is kevés élelmére; illendő fizetést
rendelnek számára. *Debretzen* gyújts *Lámpásra!*
ha még egy ilyen *Professort* találhatnál,

Erdélyből Enyedről 22. Okt. — „ Kedves Ur!
Az *Enyedi*eknek jól lehet a' fok eszözés mián a'
*Szőllő*jek erősen el-rothadott vólt, a' *Szürettyek*
még-is reménységek felett vólt; a' *Borok* olly e-
rősen forrottanak, 's ma-is forranak, hogy a' *Pin-
tzéket* nem lehet jární, már egynéhány történet e-
sett *Enyeden*, hogy a' *Pintzében* bé-ment ember
ottan maradott a' bor ereje miatt, de mindeniket
hamar ki-huhták, 's életre jöttek, tsak egyedül a-
ma jámbor jó *Professzorunk* T. T. *Galambos Mihály*
Uron nem leheté segítteni; ez Okt. 19-dikén reggeli
8 óra után bé-megy a' *Pintzéjibe*, a' hól ujj bora
tsak két hordóval vala, és az erejítől le-verettetvén,
's az ászkok közt el-fenteregvén, mig ki-húznák kö-
zél két óra telék, ezen mindent el-probálának, de
hafzontalan; mert már midőn ki-húhták a' *Pintzéből*,
meg-hólt vólt, és a' mint a' *Doktor Ur* mon-
dotta, mikor ki-vették a' *Pintzéből*, már akkor a'
leg-nagyobb mértékben lévő *Gutta-ütés* mutatta,
illy véletlenül veszté a' N. *Enyedi Collegium* egy
jó jámbor tsendes *Temészeti Historiát, Geographiát*
és *Nyelveket tanító Professorát*. Itt az idő-járása-is
éppen meg-fordúlt; mert még hó-harmatot nem lát-
tunk,

tunk, holmi Mezei, 's Kerti-virágok tavaszi módra virágoznak, egy szóval egész Májusi idők járnak, 17-dikén Oktobernek nagy Égi-háború vala vilámlással és kemény mendörgéssel.

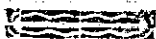
Maras Vásárhely, 17. Okt. — „Septembernek 5-dikén, midőn már a' közönséges vélekedés-szerint az efféléstől semmit sem tartunk vala, a' *Bárdosi* tarkon keresztül olly nagy jég-első jöve határunkra, a' millyenről még a' most élők közzül senki sem emlékezik. A' nagyobb jég darabok olly formák valának némely helyt mint egy tyúk tolyás, mely nem csak a' dohányt fel-szívta, a' szőlőt nagyobb részén meg-szürte, gabonánkot ki-tsépelte, és káposztánkot minden szalonna-nélkül meg-főzte és meg-ette, hanem házainknak zsendellyét-is leverte, és ki-mondhatatlan károkat tett. — Itt nálunk 2 m. for. jó közönséges kenyérnek való búzát lehet venni egy vékát; de Szebenben 12 garas ár-ra szénát egy közönséges gyamrú ló betsületesen fel-falatozhatik azon kívül, hogy magát meg-terhelje, vagy a' *Ló-diéta* ellen hibázzon. — Brassóban pedig és a' Székely földnek némely részén 10 — 12 n. forint 1 Köből búza. A' marhák eledele minden felé igen drága, ugy hogy a' Szegénység, ezen szük időkben, kéntelenittetik marhájából ki-fogni. Midőn ezen Levelemet irám ugy értém, hogy a' H. *Köburg* Táborától 300 Török foglyok vólnának útba, kik minden órán a' M. Vásárhelyi Várba érkeznének.

Az LXXIV-dik Magyar Kurirba tett Nagy Györi R. Prédikátor Tudósítására való Jegyzés: — „Jó fel-tett izél, kegyes szándék, hogy a' nagy elméjű tudós

tudós Papok munkái öszve-verődven, Világ eleibe botsáttatsanak, de nékem tudom másoknak-is sokanak úgy láttzék, hogy hasznofabb és foganatabb volna, ha nem formális Prédikációkba jönnének ki azon munkák, hanem tsak valami rövid és fontos xeegefelekbe, mivel nyilván való az ahöz értők előtt, hogy ritka olly ki-dolgozott Prédikáció, mellynek a' Lelke és veleje egy árkus Pápirosnak fél-paginájára le-nem térne, hádd ditsekedne már valaha a' mi Magyar Nemzetünk-is az ő Magyar Museumjával; Nagy-Györi, akár Debrezteni vagy *Pataki* Magyar Bibliothekájával. De miéért nem volna jó a' sok Prédikátziokból öszvezdedett Gyűjemény, mellyekből tsak egyfzer-is 52-töt adnának ki, hiszen így, sok Prédikátoroknak Könyveket se kellene venni, sem a' Könyvekből a' Prédikátziokat dolgozni? Más az, hogy a' Ma-Magyarok közt Sermonsokból és Prédiktenekből álló Gyűjemények vagynak, miért nem lehetne a' Magyar Prédikátziokból-is? Meg-lehetne ez, tsak hogy ekképpen a' Prédikátziokat dolgozók ne fogyának, az azokat írók pedig ne szaporodhának, és a' Prédikátziok akár Frantz, akár Német, akár Magyar, Commentáriusok gyanánt vólnának, de tudva való dolog, hogy ezek sokaknak öszve-gyűjtött Kintsek, rakásra vert mézsek, melyeket a' dolgoz méhek a' külömbb külömbb-félé virágokról szet-tenek, koránt se azért, hogy azokat a' dologtalan Herék meg-egyék, vagy hogy az erősebb méhek el-hördják. Vélekedés-is ez, bizonyos tapasztalás-is, de nem Zoilusi ítézés; elég az ahöz, hogy a' nékem

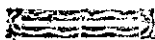
igen

igen nagy kívánságom volna látni és olvasni némely jeles Matériáknak és Szt. Irásbéli Hellyeknek fontos Explanatiojokat, melyeknek mind mi, mind Halgatóink nagy hasznát vennék, a' ki-nyomatott Prédikátziot pedig sok egyszer el-olvasván el-veti. Ha azért alázatos jelentésemnek és helyyes kívánságomnak valami sikere lenne, szives kérésem mellett jelentem a' Nagy Györi Prédikátor Urnak tégyen-le a' Prédikátziokból álló Gyűjtemény szerzéséről, és igyekezzen a' mind tudós, mind tudatlan Magyarok számokra ki-adandó Matériáknak és Szt Irásbéli Hellyeknek Explanatiojok megszerzésében. Most pedig leg-közelebb ha valaki e' Matériáról írna: *Az Hadakozás nem történet, hanem Isten munkája, sőt in Theocratia az Isten maga is mint valami földi Ktrály hadakozott.* Avagy pedig erről: *Adjátok-meg a' Tsászárnak a' mi a' Tsászári, és a' mi az Istené az Istennek, igen jól tselekedné.* Igen nagy szüksége van valamit tudni e' két Matériáról kívált a' mi szegény ally Népünknek. Erre magam-is örömeft prénumerálok. Teshes István Kesznyeteni Prédikátor.

Itt a' Kurir adja a' maga itéletit. — Azon már ki-hirdetett Györi szándék, hogy a' nevezetesebb tudós emberek' munkái szóról szóra ki-nyomtatassanak, előttem ezen itt találtató jóvassal éppen nem ellenkezik, sőt hogy mind a' kettő nagyon szükséges, csak a' nem látja, a' ki önként látni nem akar. Ha az egész *Prédikátziok* szóról szóra ki-nyomtattnak, az ezekben találtató szép szóllás formája, a' dolgoknak egy másból való folyása

ki-

ki-mondhatatlan nagy hasznára lesznek az Olvasóknak és a' most virágzani kezdett Nemzeti-nyelvnek elsöbben; másodszor az edgyügyübb Prédikátorok, és az ollyonak, kik szegény helységekbén lakván, sem annyi *Commentáriusokat* nem szerezhhetnek, mint azok, kik ezen *Prédikációkat* irták, sem az Oskolákban ugy el-nem készülhettének, sem a' kegyelem ajándékában nem ollyan gazdagok, vagy ha ez mind meg-vólna is, a' fizetés szegénysége miatt egész héten gazdaságot kellett folytatniak, egy két illyen Prédikációkból álló Könyvet meg-szerezvén, a' nép előtt szép *Prédikációt* tiszta Magyarsággal mondhatnának, mások pedig olvashatnának, mint az Anglusok, Frantziák és Németek. Nálunk még gyalázatosnak tartatik ugyan, ha valaki a' más munkáját Prédikálja, pedig a' leg-tudósbbr Prédikátor is, igazán, a' más munkáját Prédikálja, nem is szabad néki más Evángeliumat, vállalni, vagy igazságot tsinálni; tsak annyiban külömböznek, hogy az a' *Commentáriusokból* szötte nagy bajjal és fáradsággal öszve, amaz pedig kézfén jút hozzá, tehát ez eddig bölts szándék. Ezt elkezdette vala már ama halhatatlan emlékezetü *Kárdinál Pázmán Péter*, kinek született nyelvünken, *in folio*, 2 Könyvei vagynak tsupa tiszta magyarsággal irt *Prédikációi*, mely ma is, minden Vallású Magyar Keresztényeknél Kintsnek tartatik; de öt azután senki sem követte a' Magyarok közzül egészen mostonáig; mely Györi szándék meg-be-sülhetetlen. — Ezen Tudósításra tett felelet nem külömben olly hasznos és bölts, hogy ha ez tö-kél.

kélltetéségre mehiétne, egy két illetén Könyvnek meg-szerzésével, a' fok idegen nyelvü *Grabsáknak* költséges meg-szerzésitől, azoknak forgatásától meg-mentché a' Nemzetet és azoknak Lelki-Páfztorait nagy haszonnal: Tehát láthatni, hogy mind a' Nemzetnek; mind a' Tudománynak, kivált a' mi tőlünk eddig önként meg-vettetett édes Anyjai nyelvünknek ki-mondhatatlan hasznára volna ezen a' szándék, vagy foglalatoság. Most az idejé! hozzá kel kezdeni.

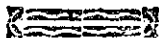
Elegyes Tudósítáfok.

Az Októbernek 16-dikén Ó-Grádskából érkezett Levelek-szerint a' *Travniki* Basa rész-szerint népet hazá bocsátotta; rész-szerint készül a' többivel bejebb költözni a' Török földén; még ugyan ma *Podrásnitzánál* fekszik Tábórbani: A' Belgrád meg-vétele egész Boszniát meg-rettentette. — Az Oláh-országban lévő ellenség-is úgy meg-rettent, hogy itt a' mi népünk elöl minden szökik, a' ki tsak eleven, még *Brailovból*-is mindebek költöztek, noha itt 4000-ból álló őrizetjek vagyón. — A' Nagy Vezér Táborának meg-maradott részével Bulgáriába bejebb költözött, a' Dunán túl; és az *Asiai* nép már hátát fordított a' Tábornak.

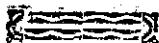
A' mostán közelebb érkezett Tudósítáfok mind tsak nyomorúsággal, szegénységről való Panaszszál, a' győzedelmi-pompával, és tolvajokkal tellyesek; mellyekről irni-is irtozunk. — Ó Grádskából Okt. 17-dikén egy más Levélben azt irják: „A' mi környékünk olly tellyes tolvajokkal, mint ha *Likurgus* alatt élénk. A' napokban egy Káptalanbéli Pap

Diakovórból Badvoriba utaz, és 2 Leány Attyafiait othan hagyá. Étzakának idején rá-ütnek a' tolvajok a' házra, edgyik Leányt azonnal meg-ölek, a' másíknak pedig száját kezkenövel dugván-bé; mellyén 2 sebet ejtének, mellyekre 2 tallért tevénnek, és 5000 forintot el-vivénnek. Másnap halva találák mind a' két Leányt, és a' Gonosz-tévők máig-is titokban vágynak. — A' *Brodí* Regiment Kerületjében a' mezőről fényes nappal loptanak-el 2 fiú gyermekeket, sőt ezen Tolvajok még ollyon kegyetlenek valának, hogy a' gyerekek szüléinek azt izenék, hogy ha 300 forintal ki-nem váltanák a' gyerekeket, egy darab sültet fognának belőlük nekik küldeni. — *Dubosátnál* 2 Törökök, Tsászári katona köntösben és fegyverrel által-lopták magokat a' Száván, el buvtanak a' Törökbúzában és mindáddig leselkedtenek, míg 2 Leánykát el-ragadának és Derventába hurtzalák: tsak illyen itt nálunk a' Világ!!

A' Német Leveléből az olvassatik a' *Hohenlohe Vájdényi* győzedelméről, hogy ezen nevezett Hertzeg ollyan bizonyrágot tett volna az itt alatta győzedelmeskedett népségről, hogy ha valameiy Vezér illyen sereggel nem győzne; egyedül a' Vezér volna oka; azért (szól a' Hertzeg) én magamnak semmit belőle nem tulajdonittak; a' népé a' győzelem-egyedül. Ezen győzelem alkalmatosságával meg-lát egy Húszár 3 Törököt, hogy egy két élű fejszével tsatáznak; a' Hertzeg szemé előtt nékiek ugfatt a' Húszár, edgyiknek fejit veszi, a' másíknak karját egészfzen el-tsapván, a' 3-dikat

dikat el-kergeté. Ekkor a' két-élü fejszét kezébe vévén a' Hertzeghez nyargala, kihez a' Hertzeg Magyarúl szólván, és egy teremtetét-is elegyitvén szavai közé, mellyet a' Húszár nem adott volna 1000 arannyért; meg-kérde *Hohenlohé* a' Húszár nevét, és meg-igéré, hogy el-nem felejtkezik rólla, Örömmel beszéli vala a' Húszár a' maga hadi-pajtásainak, hogy a' Hertzeg a' teremtetét mintegy születet Magyar ugy' ki-tudja mondani. — A' Zem' linből jött Levelek-szerint, Gen. *Csernel* egynéhány Regementekkel a' Boszniai határ-széleken lévő Vár *Uzitza* ellen küldetvén, *Vajlovát* minden ellentállás-nélkül meg-szállotta, — *Abdi Basa* Seráskir *Vidin* felé visszafért útjában szerentsélen meg-hólt. — A' Belgrádi volt Basáról *Ozmanról* azt olvassuk, hogy Belgrádon nem lokot busúl. Midön a' Várnak meg-vétele után *Laudonnál* ebédlett volna, igen nagy pompával és vidám tekintettel jelent-meg; *Laudont* egy szép Lóval és drága ló-szerfzámmal ajándékozta-meg. Ezen volt Belgrádi Basa ez előtt 5 esztendővel a' Nagy Vezérnek Lovásfsza vala, és illy rövid idő alatt ment vala ennyire. — Az Erdélyi és Oláh-orfzági Tudólitások-szerint *Kara Mustafa* volt az a' Gonosz-tévő, ki tavaly Erdélyben Hátszeget el-pufztította vala, most vissza fizette neki H. *Hohenlohé* a' költsönt. — Az Orasz Tábor az egész nyáron, midön a' nagy Török Sergek Táborban nyüsögtek, tsak óltalmazólag viselte magát mint egy; Septembernek közepe felé pedig, midön már az Asiai és más mesfsze-lévő Török Tartományhéli népek haza-felé készülének, meg-mozdult,

dúlt, és már Septembernek vége-felé hozzá kezdett a' kemény Tábori munkához, a' minthogy Sept. 19-dikén már *Bendert-is* körül fogta vala; melynek meg-vételét még ezen hónapban várjuk. Az Orszoknak azt mondják tzeljoknak lenni, hogy még a' télen egész Besarábiának lakható nevezetesebb helyeit el-foglalják. *Katsabájdál*, ugy iratik, hogy 2000 Törököt vágtanak vólna-le. Palánkában 9, Akirmanban pedig 66 ágyut kaptanak prédában; és így a' 2 edgyesült Udvar a' Portának az idén 1000 ágyujánál többet vett-el. Már most Belsarábia tsak nem egészfen nyitva vagyon a' Muszkák előtt, és ha már most *Benderrel* edgyütt *Ismailt* és *Khilianovát* meg-vezik, szabadak a' bal parton egész Belsarábiában; edgyesülhetnek a' mint akarnak. E'-szerint a' plánum-szerint terjesztik már most magukat a' fekete Tenger partyai-felöl-is ki-felé, és már *Nátoliához*-is közel érkeztenek.

Belgrád' meg vétele.

Talpra oh Vitézek! trombitánk rivadgyon
Szeleknek Polláin hirünk hadd nyargallyon,

Agyuk menydörgéfi,

Enekek zengéfi

Szaggalsák az egeket

Hirdesék szép nevünket.

Meg-vettük Várait Nandor-Fejérvárnak,

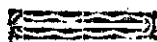
Országunk hajdani leg-első kúltsának,

Vertük a' Tábort,

Rontottuk Udvarát

Pogány szivü Töröknek

Kereszténység Ölyvinek.

Tornyos kö-falait földig le-rongyoltuk,
Metsétes Templomit porán hamván hagytuk.

Pogány büszkeségit

Poklos dölförségit

Meg-alatsonyitottak

Poráz lántzra juttattuk.

Villám pattantyuit hoztuk halgatásra,

Dühös ordítását nyögő jajgatásra.

Konczoltuk rongyait,

Öltük porontyait,

Enfztitottuk jószágát

Meg-törtük a' vadságút.

Egeket tsapkodta sebes tüznek lángja,

A' földet el-telte sebben esteek jajja;

Döntöttük falait

Égettük házait

Mint barmokat öldöztük

Vas lántzokkal kötöztük.

Dörgöttek ágyuink szörnyü menydörgéssel,

Hullottak a' Bombák záporos eséssel;

Tüz patak Yarában

Folyt mint viz árkában

Mindent pörgölt eméltett,

Hama 's porrá égetett.

Rogyottak tetei pompás Palotáknak,

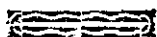
Omlottak faragott köszáli Tornyoknak,

Bálsyák hafadoztak

Vas kapuk szakadtak.

Vólt nagy kurjongatás

És ifzonyú jajgatás.

Török Dög Testeken lejtő tántzon járjunk,
Istennek hálákat győzedelmért mondjunk,

Mert Török igáját

Rabbá tettük nyáját

Harátsoltuk mindenit

Fel-prédáltuk Kintseit.

Ki-üztük Belgrádnak roppant Városából,

Ősünknek vérivel fel épült Várából

Szakállos lakóit

Hóldnak a' zsoldosít

Rab szijjakra aggattuk

Mint a' tsordát hajtottuk.

Loboghatnak immár szabadon a' Dunán

Szines vitorlyáink Száva és az Unnán

Többé a' Töröknek

BCU Cluj Vámat nem fizetnek, Library Cluj

Már szabadon mehetünk

Mink-is kereskedhetünk.

Ti Magyar Seregek! már örvendezzettek

Győzedelmi pálmát, im ti meg-nyertétek

Törököt öltétek

Mindenütt vertétek

Fegyverteket mellyiben

Fördöttétek vériben.

Szerentsés Osztria! nézd győzedelmedet!

Országot hodító villám fegyveredet!

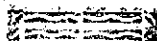
Oroszlyán a' néped,

Sziyében van képed

Tsak egy *Laudon* vezelse

Es a' Tsászár szerelése.

Irta a' *Gräfen* Rég. Kapitány *Latzkovits János* Ur.

Tudósítás.

Alsó Styriában a' *Züler* Kerületben, el-adóvá tétéletett egy a' *Weitenstáin* Uradalomnak birtokában lévő, jó móddal épült üveg-tsür nagy *Fabrika*, annak szükségére örökre elegendő erdővel edgyütt; mellynek alkalmas voltát e' következőkből megítélhetni:

1.) Ezen Üveg-tsürnek tulajdon deszka-fűrészle vagyon, melyből deszkával el-tartathatik.

2.) A' leg-jóbb Üvegnek való békasó vagy Kovats-kő, csak fél-orányi meszszeségre bőven talál-tatik.

3.) A' *Kárinthiai* népess Ország útjától csak 2 órányira, és a' kereskedő derék úttól 2 $\frac{1}{2}$ órányira fekszik.

4.) Az itt készülő Üveget a' Száva-vizén béménő tutajokan (Szál) egélt Horváth-országba 's meszszebb-is lehet szállítani.

5.) Az Üvegnek neme külömben-is *Triestbe*, *Krimeába* és *Styriába* el-adásáról esméretes, és maga magát ditséri.

6.) Az élésre tartazó dolgoknak, más *Fabriká*-hoz képest, itten szüksége nintsen, hanem minden illendő árran talál-tatik. — A' meg-venni szándéka-zó Urak méltosátsanak magokat az alább irt Ur-nál jelenteni. Költ a' *Weitenstáini* Uradalomban Okt. 1. napján. 1789.

Eschitscheeg Mihály

Az említett Uradalomnak és Üveg-tsürnek, nem külömben egy újjanon épült Ertz-hámornak tulajdonása.